

2020–2022

BUDGETUNDERLAG

FOTO: JOHNERI SCANDINAV

SBUGRANSKARAKTUELL OCH VÄLGGJ
ORDFORSKNING • VITARREDAPÅV
ILKENEFFEKTOLIKAINSATSERH
AR, OMDETFINNSNÄGRARISK
ERELLERETISKAPROBLEMO
CHVADSOMGÖRMESTNYT
TAFÖRPENGARNAINOM
OMRÅDENAHÄLSO- OCH
HSJUKVÅRD, TANDV
ÅRD, SOCIALTJÄN
ST, FUNKTIONS
TILLSTÅND- OCH
CHFUNKTIONSHINDE
RSAMTA
RBETS
MILJ
Ö

Innehåll

1. Beslut	4
2. Finansieringsöversikt	5
3. Hemställan	7
Socialtjänsten samt funktionstillstånd- och funktionshinderområdet	8
God och jämlik psykisk hälsa	8
Underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer	9
Utveckling av Health Technology Assessment-nätverket	9
Hälsoekonomi	10
Digitalisering viktigt för verksamhetsutveckling	10
Utveckling av upplysningstjänsten	10
Utveckling av kommentarer av internationella översikter.....	11
Internationellt arbete	11
4. Anläggningstillgångar	12
5. Övriga villkor	13
Låneram	13
Räntekontokredit	13
Anslagskredit och anslagssparande	13
6. Övrigt	14
Regler som styr verksamheten	14
Lokalförsörjning	14

1. Beslut

Datum för beslut
2019-02-28

Beslutsserie
GD-beslut
Nummer
Nr 16/2019
Dnr SBU 2019/140

I enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (kapitel 9) lämnar Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) budgetunderlag för räkenskapsåren 2020–2022.

Budgetunderlaget omfattar anslag enligt regleringsbrev, huvudsakligen inom utgiftsområde 9 (Hälsovård, sjukvård och social omsorg). Budgetunderlaget omfattar även avgifter och övriga intäkter, anläggningstillgångar samt behov av låneram och krediter.

SBU:s verksamhet och ekonomiska förutsättningar beskrivs i vår årsredovisning.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Susanna Axelsson. Avdelningschef Karin Coster har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Anna Björklöf, Mikael Nilsson, Jan Liliemark, Jenny Odeberg, Sofia Tranæus, Pernilla Östlund, ekonomichef Mikael Sparrings och GD-sekreterare Elin Lundstedt deltagit.

Beslutande

Susanna Axelsson
Generaldirektör

Föredragande

Karin Coster
Avdelningschef

2. Finansieringsöversikt

SBU föreslår följande finansiering för åren 2020–2022 i 2019 års prisnivå.

Tabell 1 Förslag till finansiering 2020–2022 i 2019 års prisnivå (tkr)

Anslag	Utfall	Prognos	Beräkning	Beräkning	Beräkning
Utgiftsområde 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16	2018	2019	2020	2021	2022
Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (Ramanslag)	78 777	86 008	96 815	99 806	101 519
<i>Varav</i>					
- Socialtjänsten samt funktionstillstånd- och funktionshinderområdet			5 000	5 000	5 000
- Hälsoekonomi			1 200	1 200	1 200
- Digitalisering			1 000	1 000	1 000
- God och jämlik psykisk hälsa			3 000	3 000	3 000
- Utveckling av upplysningstjänsten och kommentarer av internationella översikter			2 000	4 000	4 000
Underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer (anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagspost 18 God vård och folkhälsa)	5 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Utveckling av Health Technology Assessment-nätverket (anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagspost 18 God vård och folkhälsa)	500	500	1 000	1 000	1 000
Stöd och handledning till socialtjänsten (anslag 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m., anslagspost 5 Övriga utvecklingsmedel)	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Kunskapsöversikter inom socialtjänst och LSS (anslag 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m., anslagspost 5 Övriga utvecklingsmedel)	0	0	3 000	3 000	3 000
Kartlägga diagnostik och behandling av smärttillstånd kvinnor (anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagspost 33)	3 000	3 400	0	0	0
Ta fram systematiska kunskapsöversikter inom rättspsykiatri (anslag 1:8 Bidrag till psykiatri, anslagspost 3)	500	0	0	0	0
Tillhandahålla en upplysningstjänst (anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagspost 18)	1 000	0	0	0	0
Se över kunskapsläget vad gäller vård av ätstörningar (anslag 1:8 Bidrag till psykiatri, anslagspost 3)	500	250	0	0	0
Avlämnande underlag till Socialstyrelsen avseende kunskapsläget avseende ME/CFS (anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagspost 15)	300	0	0	0	0

Genomföra en prioritering av kunskapsluckor inom området förlossningsskador (anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagspost 33)	1 500	3 400	0	0	0
Ta fram systematisk översikt till Socialstyrelsen om behandlingsmetoder i öppenvård för unga lagöverträdare (anslag 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m., anslagspost 5)	250	750	0	0	0
Lämna underlag till Statskontoret om styrning för främjande hälsosamma matvanor (anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagspost 18)	500	0	0	0	0
Kartlägga kunskapsläget avseende styrmodellen Värdebaserad vård (anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagspost 18)	500	0	0	0	0
Kompetenshöjning och förstärkning av det digitala området	0	0	2 000	2 000	2 000
Nordiskt samarbete för utvärdering inom hälso- och sjukvårdsområdet och socialtjänstområdet	0	0	1 600	1 500	1 500
Översättning av rapporter till engelska	0	0	150	150	150
Psykisk ohälsa	0	3 000	0	0	0

Avgiftsintäkter som disponeras

Rapportförsäljning m.m. 2 421 2 333 1 500 1 500 1 500

Övriga intäkter som disponeras

Övrigt (finansiella intäkter, 4 § Avg.F. m.m.) 601 700 1 000 1 000 1 000

Summa 96 849 104 841 111 565 114 456 116 169

3. Hemställan

Förstärkning av förvaltningsanslaget

På sikt önskar myndigheten en förändring i finansieringen för utvärdering inom socialtjänstens område och den verksamhet som bedrivs med stöd av LSS (Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade). Utvärdering inom dessa områden är av en permanent och långsiktig karaktär och skulle kunna flyttas från sakanslag till SBU:s förvaltningsanslag. Detta skulle innebära en förstärkning av förvaltningsanslaget med 5 000 tkr från och med år 2020.

För långsiktigt hållbart arbete med frågor inom området psykisk ohälsa, hemställer SBU om en ökning av förvaltningsanslaget med 3 000 tkr från och med år 2020.

SBU hemställer om en förstärkning av förvaltningsanslaget med 1 200 tkr för förstärkning av hälsoekonomiområdet och med 1 000 tkr för att förstärka digital verksamhetsutveckling, från och med år 2020.

SBU hemställer om en förstärkning av förvaltningsanslaget för utveckling av Upplysningstjänsten och SBU:s kommentarer av internationella översikter med 2 000 tkr för år 2020 och därefter 4 000 tkr från och med år 2021.

Hemställan av sakanslag

SBU hemställer om följande sakanslag för perioden 2020–2022:

- 1 500 tkr årligen för stöd och handledning till socialtjänsten
- 3 000 tkr årligen för kunskapsöversikter inom socialtjänst och LSS
- 3 000 tkr årligen för underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer
- 1 000 tkr årligen för nätverket inom Health Technology Assessment
- 2 000 tkr årligen för kompetenshöjning och förstärkning inom det digitala området
- 1 600 tkr för 2020 för nordiskt samarbete för utvärdering inom hälso- och sjukvårdsområdet och socialtjänstområdet, och därefter 1 500 tkr för år 2021, 1 500 tkr för år 2022
- 150 tkr årligen för översättning av rapporter till engelska.

Områden i hemställen

Socialtjänsten samt funktionstillstånd- och funktionshinderområdet

Från och med juli 2015 utvidgades SBU:s uppdrag till att även omfatta den verksamhet som bedrivs med stöd av socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Sedan dess har SBU gjort ett mycket omfattande arbete för att etablera myndigheten som en viktig samarbetspartner till framför allt Socialstyrelsen med dess verksamhet inom socialtjänst- samt funktionshinderområdet. En strävan under föregående år har varit att en tredjedel av vårt arbete ska riktas mot dessa områden. Myndigheten behöver även ha uthållighet i arbetet. Mot bakgrund av detta, samt SBU:s 30 år långa erfarenhet av att ta fram relevanta och användbara kunskapsunderlag inom hälso- och sjukvården och tandvården, ser SBU att det finns goda förutsättningar att stärka och bredda myndighetens verksamhet i enlighet med aktuella behovsanalyser.

Med utgångspunkt från person/patient/brukare/klient-relaterade utfall skulle SBU:s metod även kunna bidra till mer fullödiga beslutsunderlag i ett bredare perspektiv. Utöver att svara upp mot behoven inom dagens inriktning mot *hälsovård, sjukvård och social omsorg* (utgiftsområde 9) bör SBU även kunna ta fram vetenskapliga kunskapssammanställningar avseende exempelvis delar av området *ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning* (utgiftsområde 10) samt *ekonomisk trygghet vid ålderdom*, samt *ekonomisk trygghet för familjer och barn* (utgiftsområdena 11 och 12). Detsamma gäller verksamhet inom delar av flera andra områden såsom *jämställdhet och nyanlända invandrades etablering, arbetsmarknad och arbetsliv* samt *utbildning och universitetsforskning* (utgiftsområdena 13, 14 och 16).

SBU hemställer om en ökning av förvaltningsanslaget med 5 000 tkr från och med år 2020 för att förstärka SBU:s uppdrag inom socialtjänsten.

SBU hemställer om sakanslag för perioden 2020–2022 på 1 500 tkr per år för fortsatt arbete med stöd och handledning till socialtjänsten.

SBU hemställer om sakanslag för perioden 2020–2022 på 3 000 tkr per år för fortsatt arbete med angelägna kunskapsstöd till socialtjänsten och LSS.

God och jämlik psykisk hälsa

Många av SBU:s regeringsuppdrag handlar om olika aspekter på psykisk ohälsa. Ett exempel är rapporterna om bedömning och behandling inom rättspsykiatrisk vård. SBU bidrar också med underlag till Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten när det gäller till exempel icke-farmakologisk behandling av depression och användning av välfärdsteknologi för att främja psykisk hälsa hos äldre. I utvärdering av insatser inom socialtjänsten och funktions-tillståndsområdet är påverkan på psykiskt välbefinnande ett viktigt utfall. I utredningen *För att börja med något nytt måste man sluta med något gammalt* (SOU 2018:90) framhålls betydelsen av ett långsiktigt koordinerat arbete för myndigheter vars uppdrag berör psykisk hälsa. SBU och Socialstyrelsen har under flera år utvecklat myndighetssamarbetet, inte minst inom området socialtjänst och psykisk hälsa. Genom detta befintliga samarbete skulle en långsiktig satsning på operativ samverkan med flera berörda myndigheter kunna utvecklas. Utifrån en sammanhållen analys för statens arbete med området psykisk hälsa skulle SBU,

med sitt samlade ansvar för systematiska vetenskapliga kunskapssammanställningar, kunna bidra med mer riktade och strategiska rapporter.

SBU hemställer om en ökning av förvaltningsanslaget med 3 000 tkr från och med år 2020, för långsiktigt hållbart arbete med frågor inom området psykisk ohälsa.

Underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer

SBU har i uppgift att ta fram vetenskapligt underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer. De underlag som SBU utarbetar är omfattande; via en litteratursökning identifieras internationell forskning som sedan relevans- och kvalitetsbedöms av sakkunniga inom området. Tillstånd och åtgärder för områden som tas upp i riktlinjerna belyses i en evidensgraderad sammanställning av forskningsläget.

I SBU:s plan för de kommande åren finns arbete med underlag till stöd för Socialstyrelsens uppdatering av två omfattande områden; rörelseorganens sjukdomar och nationella riktlinjer för vuxentandvård. Socialstyrelsen har ännu inte aviserat behov av underlag för ytterligare områden, men SBU:s bedömning är att fler områden tillkommer under treårsperioden. Den resursförstärkning som SBU erhöll för år 2017, 2018 och 2019 har möjliggjort ett effektivare arbete med förstärkt styrning, kvalitet och samarbete vad gäller underlagen till riktlinjerna.

SBU hemställer om sakanslag för perioden 2020–2022 på 3 000 tkr per år för fortsatt arbete med underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer.

Utveckling av Health Technology Assessment-nätverket

HTA är ett internationellt begrepp som står för Health Technology Assessment och betyder utvärdering av metoder inom hälso- och sjukvården. HTA-nätverket jobbar med att öka kunskapen om HTA. Att utöka samverkan mellan myndigheter och regioner/landsting samt mellan regionerna/landstingen är ett annat mål. Vidare samordnas kommunikationen för att öka tillgängligheten av resultaten av de rapporter som tas fram av de regionala HTA-enheterna och SBU. HTA-nätverket reducerar risken för dubbelarbete samt utbildar i metoden att göra utvärderingar av metoder i hälso- och sjukvården enligt HTA. Ett femtiotal medlemmar ingår.

HTA-nätverket har funnits sedan 2007 och SBU har sedan 2013 årligen fått särskilt regeringsanslag för att stärka nätverket. Nätverket har från och med hösten 2017 ledamöter från alla Sveriges regioner och landsting, inte bara från regioner och landsting som har en egen HTA-verksamhet. Socialstyrelsen, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket och Sveriges Kommuner och Landsting samt Cochrane Sweden är också representerade i nätverket.

I ljuset av etablerandet av landstingens och regionernas system för kunskapsstyrning kommer ett stort behov av samverkan inom HTA-nätverket finnas framöver. För att fortsätta detta viktiga arbete, hemställer SBU om sakanslag på 1 000 tkr per år för perioden 2020–2022.

Hälsoekonomi

Landstingens nya struktur för kunskapsstyrning kommer att påverka SBU:s arbete eftersom man kommer att kunna tydliggöra och prioritera sina behov av nya kunskapsunderlag och efterfråga SBU:s resurser i högre utsträckning än tidigare. Landstingssektorns resursbehov ökar successivt och landstingens ekonomiska situation skärper behov av prioriteringar ytterligare. Behovet av hälsoekonomiska kunskapsunderlag från SBU kommer därför av allt att döma att öka. När det nuvarande europeiska samarbetet inom HTA upphör vid årsskiftet 2019/2020, kan en ny modell för europeiskt HTA-samarbete från år 2020 leda till att fler nationella hälsoekonomiska utvärderingar behövs. Också inom socialtjänstens område kommer ekonomiska utvärderingar att efterfrågas i högre grad än idag.

SBU hemställer om förstärkning av förvaltningsanslaget från och med år 2020 med 1 200 tkr.

Digitalisering viktigt för verksamhetsutveckling

SBU arbetar systematiskt och medvetet för att utveckla verksamheten med fokus på digitalisering. Vi ser goda möjligheter att stödja eller ersätta processer och att kommunicera och samverka med hjälp av digitala lösningar. I detta arbete kommer vi även att fördjupa samarbetet med andra myndigheter.

SBU har goda erfarenheter av två digitala pilotprojekt tillsammans med Socialstyrelsen och eHälsomyndigheten under 2017–2019. Projekten har genomförts i samverkan med primärvården och fokus har varit att ta reda på hur primärvården vill ha kunskap kommunicerad och hur nya digitala arbetssätt kan underlätta kunskapsinhämtning. Pilotprojekten har genomförts med hjälp av tjänstedesign, en metod som sätter användarnas behov i centrum, sparar resurser på sikt och underlättar myndighetssamverkan. Utifrån erfarenheterna har samverkan fördjupats mellan myndigheterna och gemensamma utvecklingsarbeten planeras under året. I detta sammanhang behöver också arbetet med enhetliga termer och begrepp förstärkas.

Under 2019 har SBU även inlett ett samarbete med Folkhälsomyndigheten gällande nya digitala format för rapportpublicering. Det nya formatet leder till ändrade arbetssätt och på sikt kortare projekttid. Vi har även identifierat och inlett arbetet med andra digitala utvecklingsprojekt i syfte att effektivisera vår process.

SBU hemställer om förstärkning av förvaltningsanslaget från år 2020 med 1 000 tkr.

För att utveckla verksamheten och kommunikationen med hjälp av digitalisering och tjänstedesign hemställer SBU om sakanslag på 2 000 tkr per år.

Utveckling av upplysningstjänsten

SBU:s upplysningstjänst för vården startade 2008 och har publicerat mer än 500 svar på specifika frågor från beslutsfattare och professionella i vård och socialtjänst. På senare tid har det blivit allt tydligare att det finns behov av fler och olika typer av snabba utredningar från SBU. SBU behöver därför successivt under en treårsperiod bygga ut upplysningstjänsten resursmässigt för att möta behovet. Det handlar både om en ökad efterfrågan men också behov av noggrannare kvalitetsgranskning för att ge större tyngd åt och användbarhet av underlagen.

SBU hemställer om förstärkning av förvaltningsanslaget för SBU:s upplysningstjänst på 1 000 tkr för år 2020, och 2 000 tkr från och med år 2021.

Utveckling av kommentarer av internationella översikter

SBU Kommenterar, som tillgängliggör andra organisationers rapporter och systematiska översikter, är ett mycket kostnadseffektivt sätt att förse vården och socialtjänsten med kunskapsbaserade beslutsunderlag. Detta ligger väl i linje med internationellt vedertagna arbetssätt generellt sett och mer specifikt inom ramen för pågående och planerade samarbeten inom Europa (reglering av HTA inom EU) – allt för att inte göra om det arbete som någon annan redan har gjort. SBU behöver därför öka sin produktion av kommentarer för att utnyttja det allt större flödet av internationella rapporter av god kvalitet så att kunskapen tillgängliggörs och förbättrar möjligheterna att erbjuda högkvalitativ, evidensbaserad, kostnadseffektiv, säker och jämlik vård och omsorg.

SBU hemställer om förstärkning av förvaltningsanslaget för SBU Kommenterar på 1 000 tkr för år 2020, och 2 000 tkr från och med år 2021.

Internationellt arbete

SBU har under 2018 stärkt strukturen för det internationella arbetet genom att kommunikationsavdelningen får ett tydligt ansvar för dessa uppgifter och ett arbete med att ta fram en strategi för hur det framtida internationella arbetet ska bedrivas pågår.

SBU har en stark ställning bland utländska organisationer som arbetar med medicinsk och social utvärdering och myndigheten medverkar aktivt till att utveckla det internationella samarbetet och föra det framåt. Ett initiativ om nordiskt samarbete har inletts under 2018 och kan leda till ett effektivare utbyte av kunskap, inte minst inom socialtjänstområdet. Inom socialtjänstområdet kommer SBU att stödja ett initiativ för globalt samarbete, där SBU initierat diskussioner med European Centre for Social Welfare Policy and Research i Wien.

Det förslag på ny EU-lagstiftning som EU-kommissionen presenterat och som nu är under förhandling, kan eventuellt ge SBU ett ökat ansvar för hälsoekonomi, etik och sociala aspekter för de utvärderingar som enligt förslaget ska tas fram genom medlemsstaternas obligatoriska samarbete efter 2020.

SBU hemställer om ett sakanslag på 1 600 tkr för år 2020, 1 500 tkr för år 2021, och 1 500 tkr för år 2022, för att förstärka det nordiska samarbetet för utvärdering av hälso- och sjukvård respektive socialtjänstområdet. För år 2020 inkluderar sakanslaget stöd till uppbyggandet av ett internationellt nätverk om 100 tkr.

SBU ser ett ökat behov av att översätta fler av SBU:s rapporter för att kunna dela med oss av vårt arbete bättre i samtliga internationella sammanhang där vi deltar, inte minst till WHO där SBU sedan 2015 är svensk fokuspunkt för medicinsk utvärdering.

SBU hemställer om sakanslag för 2020–2022 om 150 tkr årligen.

4. Anläggningstillgångar

I tabellen nedan anges SBU:s totala lånebehov.

Tabell 2 SBU:s verksamhetsinvesteringar 2018–2023 (tkr)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Immateriella investeringar	0	0	0	0	0	0
Materiella investeringar						
Maskiner, inventarier och installationer	0	500	500	500	400	300
Summa verksamhetsinvesteringar	0	500	500	500	400	300
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	500	500	500	400	300
Summa finansiering	0	500	500	500	400	300

Tabell 3 Låneram och räntor för SBU:s verksamhetsinvesteringar 2018–2023 (tkr)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
IB lån i Riksgäldskontoret	2 451	1 965	1 965	1 965	1 965	1 965
Nyupplåning (+)	0	500	500	500	400	300
Amorteringar (-)	-486	-500	-500	-500	-400	-300
UB lån i Riksgäldskontoret	1 965	1 965	1 965	1 965	1 965	1 965
Beslutad/Föreslagen låneram	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Ränteutgifter	-12	-12	-12	-12	-12	-12
Finansiering av räntor och amorteringar						
– Ramanslag	486	500	500	500	400	300

5. Övriga villkor

Låneram

SBU låneram uppgår till 2 500 tkr. SBU föreslår att låneramen förblir 2 500 tkr under perioden.

Räntekontokredit

SBU:s räntekontokredit är 1 200 tkr. Volymen i verksamheten har ökat något och SBU föreslår att räntekontokrediten sätts till 2 000 tkr för perioden.

Anslagskredit och anslagssparande

SBU har en anslagskredit på 3 procent på ramanslaget. SBU föreslår att befintliga finansiella villkor för ramanslaget fortsätter att gälla för perioden 2020–2022.

När det gäller medlen via anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa avseende uppdragen *1. Underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer* och *2. Utveckling av Health Technology Assessment-nätverket* föreslår SBU en anslagskredit om 3 procent. SBU anser i båda fallen att detta ger bättre möjlighet till planering och utnyttjande av de medel myndigheten har till förfogande.

6. Övrigt

Regler som styr verksamheten

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheterna i samband med budgetunderlaget pröva ändamålsenligheten i de regler som styr verksamheten.

I nuläget ser inte SBU behov av några författningsändringar för att kunna genomföra planerad verksamhet under den aktuella tidsperioden.

Lokalförsörjning

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheterna i budgetunderlaget lämna uppgifter om förväntade större förändringar i sitt behov av lokaler. Uppgifterna ska omfatta de tre närmast följande räkenskapsåren.

I nuläget ser inte SBU behov av några större förändringar i behovet av lokaler. SBU är lokaliserad till S:t Eriksgatan 117.

